

«KazakhExport» ЭСК» АҚ
Басқармасының
2023 жылғы 29 қыркүйектегі №
66
шешімімен бекітілді

**«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік
қоғамының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты**
(22.12.2023 ж. жағдай бойынша өзгерістер мен толықтыруларды ескере отырып)

Астана қ., 2023 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«KazakhExport» ЭСК» АҚ-тың сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты
ІНҚ иесі	Комплаенс-қызмет
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қол жетімді
Құрылымдық бөлімшелерді ІНҚ-мен таныстыру бойынша іс-шаралар	«Ішкі портал» желілік дискіге ІНҚ орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы тарату

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер	4
2-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың түрлері	5
3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары.....	6
4-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг.....	6
5-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау	7
6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар.....	8
7-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	8
8-тарау. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу.....	10
9-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру	11
10-тарау. Қаржылық бақылау шаралары.....	11
11-тарау. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шаралары	12
12-тарау. Қорытынды ережелер	13
1 қосымша.....	15
2 қосымша.....	17
3 қосымша.....	18
4 қосымша.....	Ошибка! Закладка не определена.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының заңнамасына және «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Саясат мынаны белгілейді:

1) қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы негізгі ережелер;
2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі басқару және ұйымдастыру негіздері;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, сондай-ақ олардың салдарын барынша азайту және (немесе) жою жөніндегі іс-шаралар;

4) қоғам қызметкерлерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қоғамның ішкі құжаттарының талаптарын мүлтіксіз сақтау жөніндегі мінез-құлықты тәрбиелеу.

3. Саясаттың мақсаты сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және анықтау бойынша бақылауды күшейту, сондай-ақ қоғамда оларды қатаң қабылдамау ахуалын қалыптастыру болып табылады.

4. Саясаттың міндеті еңбек міндеттерін орындау кезінде адалдық пен ашықтық қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ететін Қоғам қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

5. Саясатта келесі негізгі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) мүдделер қақтығысы - қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

3) сыбайлас жемқорлық-қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамның, қоғам қызметкерінің өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында не үшінші тұлғалар үшін заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегінде қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың, Қоғам қызметкерлерінің қызметі олардың салдары;

5) контрагент - қоғам азаматтық заңнамамен реттелетін қатынастарға түскен немесе оған кіруді жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға;

6) қоғамда басқару функцияларын орындайтын адам - қоғамда тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;

7) қызметкер - Қоғамның атқарушы органының мүшелерін қоспағанда, қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган - мемлекеттік қызмет және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы орталық атқарушы орган және оның ведомствосы, олардың Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа

қарсы саясатын іске асыру және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіру жөніндегі функцияларды өз өкілеттіктері шегінде жүзеге асыратын аумақтық бөлімшелері;

9) Комплаенс-қызмет – Қоғамның Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және есеп беретін, Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға және Қоғам қызметіндегі терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-шараларды ұйымдастыруды және өткізуді, Қоғам қызметінің Қазақстан Республикасы заңнамасының, халықаралық стандарттардың, қоғамның ішкі қағидалары мен ішкі құжаттарының талаптарына сәйкестігін ішкі бақылауды жүзеге асыратын Қоғамның құрылымдық бөлімшесі, комплаенс-тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты және комплаенс-бақылау функцияларын іске асыру, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жүйесін ұйымдастыру және оның жұмыс істеуі;

10) инсайдерлік мәміле - жеке тұлғалардың тар тобына ғана қолжетімді құпия мәліметтерді пайдалана отырып, бағалы қағаздармен немесе өзге де қаржы құралдарымен құқыққа қарсы мәмілелер;

11) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) - қылмыстық құқық бұзушылықтардан түсетін кірістерді білдіретін мүлікті конверсиялау немесе аудару түріндегі мәмілелер жасау арқылы Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңды айналымға тарту не мұндай мүлікті иелену және пайдалану, оның шынайы сипатын, көзін жасыру немесе жасыру, егер мұндай мүлік қылмыстық құқық бұзушылықтардан түсетін кірістерді білдіретіні, сол сияқты Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті жария етудегі делдалдық ететіні белгілі болса, орналасқан жері, билік ету тәсілі, орнын ауыстыру, мүлікке немесе оның тиесілігіне құқықтар;

12) facilitation payments - мемлекеттік қызметшілерге, квазимемлекеттік сектор субъектілерінде басқару функцияларын орындайтын адамдарға ресми рәсімдерді оңайлатқаны не осындай төлемдерді жүзеге асыратын адамның мүддесінде немесе үшінші тұлғалардың мүддесінде оларды жеделдетіп жүзеге асырғаны үшін қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз нысанда ақшалай сомаларды төлеу немесе аудару.

2-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың түрлері

6. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында әкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген әрекеттер, оның ішінде:

1) пара беру не алу, сондай-ақ пара беру, оның ішінде facilitation payments делдалдығы;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға сәйкес өзге де мүліктік игіліктер мен артықшылықтар алу;

3) қаржылық есептілікті қасақана бұрмалау;

4) қоғам активтерін заңсыз пайдалану және (немесе) иемдену және (немесе) ұрлау: ақша қаражатын ұрлау, ақша қаражатын мақсатсыз пайдалану, негізгі құралдарды, тауар-материалдық құндылықтарды ұрлау;

5) сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер, лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану және лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану: мүліктік пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді пайдалану, құжаттарды қолдан жасауда және (немесе) қол сұғуда көрсетілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде бұзушылықтар, тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге бағаны арнайы асыра бағалау немесе төмендету ақшалай сыйақылар, қымбат сыйлықтар не өзге де пайда алу, Қоғам қызметі үшін маңызы бар ақпаратты қасақана жою, дерекқорларды жою немесе олардағы

мәліметтерді өзгерту, үшінші тұлғалардың қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін немесе жеке мақсаттарда бағдарламаларды енгізу;

6) контрагенттер қосымша пайда алу мақсатында жасайтын іс-әрекеттер, соның салдарынан қоғамға және (немесе) мемлекетке залал келтірілуі мүмкін өзге де іс-әрекеттер;

7) контрагенттердің алдау не жаңылыстыру және қоғам есебінен пайда алу мақсатында көрінеу жалған, өзгертілген не бұрмаланған ақпарат беруі;

8) пайда алу және (немесе) қызметіне залал келтіру және (немесе) қоғамның беделіне теріс ықпал ету мақсатында қоғамның ақпараттық жүйелеріне рұқсатсыз кіруге немесе құпия ақпаратты иемденуге бағытталған іс-әрекеттер;

9) Қылмыстық жолмен алынған кірістерді, инсайдерлік мәмілелерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың өзге де түрлерін заңдастыру (жылыстату).

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

7. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары мыналарды қамтиды:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау;

3) Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) тәуекелдерінің алдын алу немесе азайту жөніндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді бекіту;

4) қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауы;

5) қаржылық бақылау шаралары;

6) мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу;

7) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша атқарылған жұмыстар туралы есептілікті ұсыну;

8) қоғамның контрагенттерімен осы Саясаттың соңғы ережелерін сақтауға, контрагенттердің өздерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерін әзірлеуге, контрагенттермен жасалатын келісімдер мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың мәтініне енгізуге қатысты мәселелерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де шараларды келісу.

8. Қоғамның қызметінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) тәуекелдерін болдырмау немесе азайту жөніндегі рәсімдер Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мақсатында ішкі бақылау қағидаларында көзделген.

4-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг

9. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг-қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жай-күйіне, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдауы мен бағалауына қатысты ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау жөніндегі қызметі.

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мәні Қоғамның қызметі болып табылады. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органының нормативтік құқықтық актісінде көзделген тәртіппен, оның ішінде:

- 1) қоғамның ішкі нормативтік актілерінің жобаларында оларда сыбайлас жемқорлық нормаларының болуына комплаенс-сараптама жүргізу;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ Қоғам қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің заңнамасына мониторинг жүргізу;
- 3) жеке және заңды тұлғалардың клиенттерінің қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдар мен қоғам қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері фактілері бойынша өтініштерін қарау;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасын және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық белгілері бар қоғамның ішкі құжаттарын бұзудың анықталған фактілері бойынша қызметтік тергеп-тексерулер жүргізу;
- 5) қоғамның және қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдардың қызметі туралы бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдардың мониторингі;
- 6) мемлекеттік органдар мен квазимемлекеттік сектор субъектілерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасын зерделеу;
- 7) заңда белгіленген тәртіппен кінәлі деп танылған адамдардың қызметінде сыбайлас жемқорлыққа ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу;
- 8) сыбайлас жемқорлық және алаяқтық туралы қылмыстық істер не әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы істер бойынша Қоғамның құқықтық қамтамасыз ету департаменті дайындаған материалдар мен өзге де процестік құжаттарды зерделеу.
11. Комплаенс-қызмет тоқсан сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізеді, оның нәтижелері осы Саясатқа 4-қосымшаға сәйкес ресімделген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін негіз болады.

5-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау

12. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау (бұдан әрі - Талдау) деп сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызмет түсініледі.
13. Талдау жүргізу туралы шешім ішкі немесе сыртқы аудит, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері, Қоғамның Жалғыз акционерінің немесе Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органдарының тапсырмалары негізінде, сондай-ақ қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында айқындалған тәртіппен жүргізілетін комплаенс-тәуекелдерді бағалау қорытындылары бойынша қабылданады.
14. Талдау объектісі қоғамның бір немесе бірнеше құрылымдық бөлімшелерінің (бұдан әрі - Бөлімше) қызметі болып табылады.
15. Талдау Қоғамның Басқарма төрағасының не оны алмастыратын тұлғаның бұйрығына (бұдан әрі - бұйрық) сәйкес күнтізбелік жыл ішінде кемінде бір рет Қоғамның бөлімшесіне талдау жүргізу қажеттілігін негіздейтін Комплаенс - қызмет басшысының қызметтік жазбасы негізінде жүргізіледі. Қажет болған жағдайда Комплаенс-қызметтің басшысы Қоғамның Басқарма төрағасының не оның орнындағы адамның келісімі бойынша Қоғамның басқа да мүдделі емес құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлерін тарта алады.
16. Бұйрық келесі ақпаратты қамтуы керек:
 - 1) қызметі талдауға жататын бөлімшенің атауы;
 - 2) талдау бағыты;
 - 3) талдау жүргізуге жауапты қоғам қызметкерінің аты-жөні;
 - 4) талдау жүргізу кезеңі;
 - 5) талдау жүргізу үшін басшылық, үйлестіру және жауапкершілік жүктелген қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлға.
17. Талдау келесі бағыттар бойынша жүргізіледі:

1) бөлімшенің қызметін қозғайтын қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;

2) бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

18. Бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі деп мәселелер түсініледі:

1) персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы;

2) мүдделер қақтығысын реттеу;

3) бөлімше қызметінің қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігі.

19. Талдау жүргізу үшін ақпарат көздері:

1) бөлімшенің қызметін қозғайтын қоғамның ішкі нормативтік және басқа да құжаттары, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері;

2) бұрын мемлекеттік органдар немесе Қоғамның Ішкі аудит қызметі бөлімшеге қатысты жүргізген тексерулердің нәтижелері;

3) сәйкестік тәуекелдерін бағалау нәтижелері;

4) бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланымдар;

5) бөлімшеге келіп түскен жеке және заңды тұлғалардың өтініштері;

6) прокурорлық қадағалау актілері;

7) сот актілері;

8) ұсынуға Қазақстан Республикасының заңнамасымен жол берілетін өзге де мәліметтер.

20. Осы Саясаттың 19-тармағында көрсетілген ақпаратты уақтылы және толық ұсынғаны үшін жауапкершілік бөлімше басшысына жүктеледі.

21. Талдау нәтижелері бойынша мыналарды қамтитын талдамалық анықтама дайындалады:

1) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы ақпарат;

2) оларды жою бойынша ұсыныстар;

3) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымды іске асыру мерзімдері.

22. Талдау анықтамасы қызметінде талдау жүргізілген бөлімшенің басшысымен келісіледі және оған осы Саясаттың 16-тармағының 5) тармақшасында көрсетілген қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлға қол қояды.

23. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдары бар талдамалық анықтама Қоғам Басқармасының төрағасына оларды жою жөнінде шаралар қабылдау үшін тапсырмаларды қарау және беру үшін енгізіледі.

24. Талдау нәтижелері Қоғамның интернет-ресурсында Қоғамның Басқарма төрағасының тиісті келісімі берілген сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде орналастырылады.

6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар

25. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар - сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған қоғам қызметі үшін белгіленген ұсынымдар жүйесі. Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары осы Саясатқа №1 қосымшада ұсынылған.

7-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

26. Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп

соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауына жол бермеу мақсатында аталған адамдар өздеріне мыналар бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдайды:

1) қоғамдағы функционалдық міндеттерді орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеу;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

4) егер мұндай іс-әрекеттер осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді қабылдау немесе лауазымдық жағдайға байланысты бұл тұлғалар мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін;

5) Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға құқығы бар.

Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімін қоғамның адам ресурстарын басқару жөніндегі департаменті осы Саясатқа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша олар қызметке кіріскен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде ресімдейді.

Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылдаудан бас тартуға не жұмыстан шығаруға (атқаратын лауазымынан босатуға, өкілеттіктерін тоқтатуға), қылмыстық жазаланатын іс-әрекет және әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда оларды сақтамауға олардың өкілеттіктерін тоқтату үшін негіз болып табылады.

27. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдарға тыйым салынады:

1) Егер шаруашылық жүргізуші субъектіні басқару немесе басқаруға қатысу Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес олардың лауазымдық міндеттеріне кірмесе, шаруашылық жүргізуші субъектіні басқаруға дербес қатысуға, мүліктік немесе өзге де игіліктер алу мақсатында өзінің қызметтік өкілеттіктерін заңсыз пайдалану жолымен ұйымдардың немесе жеке тұлғалардың материалдық мүдделерін қанағаттандыруға жәрдемдесуге;

2) ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайларын, ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы облигацияларды, коммерциялық ұйымдардың акцияларын (ұйымдардың дауыс беретін акцияларының жалпы санының бес пайызынан аспайтын көлемде жай акциялар) сатып алуды және (немесе) өткізуді қоспағанда, кәсіпкерлік қызметпен айналысуға;

3) педагогикалық, ғылыми және өзге де шығармашылық қызметтен басқа ақылы қызметпен айналысуға міндетті.

28. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар өздеріне меншік құқығымен тиесілі тұрғын үйді мүліктік жалдауға (жалға алуға) беруге және осындай тапсырудан табыс алуға құқылы.

29. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар қызметке кіріскен күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен осы функцияларды орындау уақытына өздеріне тиесілі мүлікті сенімгерлік басқаруға беруге міндетті, оны пайдалану ақша, облигациялар, ашық және аралық пай пайларын қоспағанда, табыс алуға әкеп соғады осы тұлғаларға заңды түрде тиесілі инвестициялық қорлар, сондай-ақ мүліктік жалдауға берілген мүлік.

30. Мүлікті сенімгерлік басқаруға арналған шарт нотариаттық куәландыруға жатады.

31. Коммерциялық ұйымдардың акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) және пайдаланылуы кіріс алуға әкеп соғатын өзге де мүлікті сатып алған жағдайда, облигацияларды, ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайларын қоспағанда, қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар оларды сатып алған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде сенімгерлік басқаруға беруге міндетті. Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар қоғамның адам ресурстарын басқару жөніндегі департаментіне мүлікті сенімгерлік басқаруға арналған нотариат куәландырған шарттың көшірмесін шартты нотариат куәландырғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.

32. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдардың осы тарауда көзделген міндеттемелерді орындамауы оларға тәртіптік жазаларды қолдану, оның ішінде олардың тиісті өкілеттіктерін мерзімінен бұрын тоқтату үшін негіз болып табылады.

33. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар өздерінің жақын туыстары және (немесе) жұбайы (зайыбы), сондай-ақ жекжаттары атқаратын лауазымдарға тікелей бағынысты лауазымдарды атқара алмайды.

Саясаттың осы тармағының талаптарын бұзатын қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдар, егер олар көрсетілген бұзушылық анықталған сәттен бастап үш ай ішінде оны өз еркімен жоймаса, осындай бағыныстылықты болдырмайтын лауазымдарға ауыстырылуға жатады, ал мұндай ауыстыру мүмкін болмаған кезде осы қызметшілердің бірі лауазымнан босатылуға немесе көрсетілген функциялардан өзге де босатылуға жатады.

Ескертпе.

Жақын туыстар деп ата - аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері, жекжаттары-жұбайының (зайыбының) аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары түсініледі.

34. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтауына мониторингті Комплаенс-қызмет жүзеге асырады.

35. Осы Саясатта көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзатын немесе бұзуы мүмкін барлық жағдайлар туралы қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар, сондай-ақ Адами ресурстарды басқару департаменті комплаенс-қызметті осындай жағдайлар туралы өздеріне белгілі болған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде хабардар етеді.

36. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзу фактілері анықталған кезде Комплаенс-қызмет олар анықталған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде тиісті ақпаратты осы саясатта және қоғамның өзге де ішкі құжаттарында көзделген мерзімдерде мұндай бұзушылықтарды жою қажеттігі туралы көрсете отырып, Қоғамның Басқарма төрағасы мен адам ресурстарын басқару департаментінің назарына жеткізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзудың анықталған фактілері және осыған байланысты қабылданатын шаралар туралы ақпарат аудит жөніндегі комитетке және Қоғамның Директорлар кеңесіне ұсынылатын Комплаенс-қызмет жүргізетін жұмыс туралы тоқсан сайынғы есепке міндетті түрде енгізілуге тиіс.

8-тарау. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу

37. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдарға, егер мүдделер қақтығысы болса, лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға тыйым салынады. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу бойынша шаралар қабылдауға міндетті. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын

адамдар мүдделер қақтығысы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы тікелей басшыға (бар болса) не Қоғам басшылығына, Комплаенс-қызметке бұл туралы өздеріне белгілі болған бойда жазбаша нысанда дереу хабарлауға міндетті.

Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдардың өтініштері бойынша немесе басқа көздерден ақпарат алған кезде қоғамның тікелей басшысы (бар болса) не басшылығы корпоративтік жанжалдар мен мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында айқындалған тәртіппен уақтылы шаралар қабылдауға міндетті.

9-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

38. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру қоғамның әрбір басшысы мен қызметкерінің борышы болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мақсатында Комплаенс-қызмет және Адами ресурстарды басқару департаменті ішкі және сыртқы оқыту кестелерін ескере отырып, әрбір күнтізбелік жыл ішінде Қоғам қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім беру бойынша іс-шаралар өткізеді.

Ақпарат және коммуникациялар департаментінің қызметкерлері Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында алаяқтық пен сыбайлас жемқорлық жағдайларына қарсы іс-қимыл және алдын алу жөніндегі шаралар туралы ақпараттық-түсіндіру сипаттағы материалдарды орналастыру арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруды қамтамасыз етеді.

10-тарау. Қаржылық бақылау шаралары

39. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны қоғамда басқару функцияларын атқаруға байланысты лауазымға орналасуға кандидаттар, сондай-ақ олардың жұбайлары лауазымға тағайындау құқығы бар Қоғамның лауазымды адамының (органының) лауазымға тағайындау туралы актісі шығарылғанға дейін (декларация табыс етілген айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша) ұсынады.

40. Кірістер мен мүлік туралы декларацияны қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдар және олардың жұбайлары ұсынады.

41. Активтер мен міндеттемелер, кірістер мен мүлік туралы декларациялар Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасалады және Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде ұсынылады.

42. Есепті күнтізбелік жыл ішінде Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған мүлікті сатып алған жағдайда, қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар және олардың жұбайлары кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген мүлікті сатып алуға арналған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді көрсетеді.

43. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны және (немесе) кірістер мен мүлік туралы декларацияны ұсынбау немесе егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, мұндай декларацияларда толық емес, анық емес мәліметтерді ұсыну:

осы Саясаттың 39-тармағында көрсетілген адамдар адамға тиісті өкілеттіктер беруден бас тарту үшін негіз болып табылады;

осы Саясаттың 40-тармағында көрсетілген адамдар Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексында көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

44-тармақтың қолданылуы 2025 жылғы 1 қаңтарға дейін тоқтатылды.

44. Қоғамның адам ресурстарын басқару департаменті есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 31 желтоқсанынан кешіктірілмейтін мерзімде Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар мен олардың жұбайларының декларацияларында көрсетілген мәліметтерді орналастырады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар адам ресурстарын басқару департаментіне қажетті мәліметтерді есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 1 желтоқсанына дейінгі мерзімде ұсынуға міндетті.

Жариялануға жататын мәліметтер тізбесі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалады.

45. Комплаенс-қызмет қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың активтер мен міндеттемелер, кірістер мен мүлік туралы декларацияларды уақтылы ұсынуына, сондай-ақ олардың жұбайларының аталған декларацияларды ұсынуын қамтамасыз етуіне мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады.

11-тарау. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шаралары

46. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алу қоғамның тиісті ішкі нормативтік құжатында көзделген тәртіппен, оның ішінде:

1) іскерлік беделді белгілеу және мүдделер қақтығысын анықтау үшін контрагенттерді тексеруді жүзеге асыру;

2) қоғамның үлестес тұлғаларын және онымен ерекше қатынастармен байланысты тұлғаларды есепке алу;

3) қоғамдағы сыбайлас жемқорлық үшін жағдай туғызатын нормаларды болдырмау мақсатында Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын сараптау;

4) қоғамда ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

5) қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдар, қоғамның қызметкерлері мен контрагенттері, сондай-ақ жеке және заңды тұлғалар Комплаенс-қызметке өздерінің күдіктері туралы хабарлай алатын немесе оған қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын кез келген адам жасаған ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы басқа адамдардан алынған мәліметтерді бере алатын кері байланыс тетіктерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету, қоғам қызметкері, лауазымды адам, қоғам контрагентінің өкілі;

6) Сыбайлас жемқорлықтың ықтимал жағдайлары туралы қызметтік тергеп-тексерулер жүргізу.

47. Дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы немесе қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамның не сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық қоғамының қызметкерінің жасауы үшін жағдайлар туралы ақпараты бар адамдар Қоғамның Басқарма төрағасын (оны алмастыратын адамды) не Комплаенс-қызметті келесі байланыс арналарының кез келгені бойынша өздерінің күдіктері туралы хабардар етуге міндетті:

1) Қоғамның корпоративтік Интернет-ресурсында көрсетілген «Сенім» жедел желісінің» электрондық поштасы;

2) Қоғамның корпоративтік Интернет-ресурсында көрсетілген «Сенім» жедел желісінің» телефоны;

3) Қоғамның корпоративтік Интернет-ресурсында көрсетілген Комплаенс-қызмет қызметкерлерінің электрондық пошталары.

48. Қоғамның Басқарма төрағасына (оны алмастыратын адамға) сыбайлас жемқорлықтың ықтимал немесе белгілі жағдайлары, қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамның не қоғам қызметкерінің заңсыз әрекеттері туралы өтініштер келіп түскен кезде мұндай өтініштер көрсетілген өтініштерде баяндалған дәлелдерді қарау және тексеру жөнінде шаралар қабылдау үшін Комплаенс-қызметке жіберіледі.

49. Қоғаммен байланыс арналары бойынша жіберілген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпарат өтінішті жіберген адамның, сондай-ақ оған қатысты жіберілген адамның лауазымдық жағдайына қарамастан қарауға қабылданады.

50. Қоғам өтініш берушінің санкцияларға және өзге де қолайсыз салдарларға ұшырамауына кепілдік береді, егер ол өтінішті қасақана ниетсіз адал ниетпен жасаған болса, бірақ ондағы ақпарат өтінішті қарау нәтижелері бойынша расталмаса.

51. Қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсеткен (көрсететін) Қоғам қызметкерлері мен өзге тұлғалардың қудалау мен кемсітушіліктен зардап шекпейтініне кепілдік береді.

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленгендерден басқа, Қоғам қызметкерлерін және қоғамдағы сыбайлас жемқорлық көріністері немесе алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты хабарлайтын өзге де тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері осы Саясаттың 5-қосымшасында келтірілген.

52. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың ықтимал жағдайлары, қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамның не қоғам қызметкерінің заңсыз әрекеттері туралы әрбір негізделген күдік бойынша Қоғамның алаяқтығы мен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі қағидаларда көзделген тәртіппен қызметтік тергеп-тексеру жүргізілетін болады.

53. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлықтың белгілері немесе фактілері анықталған жағдайда, сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне, оның ішінде еңбек қатынастарын бұзуды және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруді қамтитын нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау және ішкі рәсімдерді жетілдіру қызметтік тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

54. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасалды деп пайымдауға жеткілікті негіздері бар кез келген адам өз бетінше тексеру, тергеу жүргізуге немесе алынған ақпаратты басқа адамдармен талқылауға тырыспауға тиіс.

54-1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету мақсатында Қоғам қызметкерінің немесе бұрын Қоғам қызметкері болған тұлғаның Қоғам басшылығына және (немесе) уәкілетті мемлекеттік органдарға өтініші туралы ақпараттың құпиялылығы осы Саясаттың 6-қосымшасына сәйкес осы тұлғаның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсетуі туралы ақпаратты жария етпеу туралы келісім болған кезде қамтамасыз етіледі.

12-тарау. Қорытынды ережелер

55. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар және қоғам қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қылмыстық, әкімшілік, азаматтық-құқықтық және тәртіптік жауаптылықта болады.

56. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық, әкімшілік немесе тәртіптік жауаптылық шаралары қолданылған қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдар және қоғам қызметкерлері қоғамға материалдық залалды өтеу жөніндегі жауаптылықтан босатылмайды.

57. Саясат талаптарының орындалуына қоғамның қызметкерлері мен құрылымдық бөлімшелері өз құзыреті шегінде жауапты болады.

58. Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдар және қоғам қызметкерлері саясат қабылданған күннен бастап, ал қоғамда лауазымдық және (немесе) Еңбек міндеттерін атқару басталған сәттен бастап жаңадан қабылданған адамдар саясатқа №2 қосымшада көзделген нысан бойынша олар зерттегенін, түсінгенін және саясатты адал ұстануға міндеттенетінін растауға міндетті.

59. Қоғамның басқарушылық функцияларын орындайтын адамдар мен қызметкерлері «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен қаржылық бақылауды қабылдау, сондай-ақ Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес салық декларацияларын беру жөнінде шаралар қабылдауға міндетті.

60. Осы Саясатта көзделмеген өзгесі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі. Осы Саясатта қайшылықтар болған кезде Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына Қазақстан Республикасы заңнамасының нормалары қолданылуға жатады.

**«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік
қоғамының
сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары**

1. «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғам қызметкерлеріне (бұдан әрі - қызметкерлер) өздерінің лауазымдық міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру кезінде мінез-құлықтың құндылық және моральдық сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарлары жүйесін құру арқылы қоғамдағы сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік ахуалына қол жеткізуге бағытталған.

3. Қоғамдық қатынастар саласының атауы: сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметі.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғам қызметкерлеріне мынадай мінез құлық нормаларын айқындайды:

1) заңдылық қағидатын, Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдарының және өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын басшылыққа алуға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы қатаң сақтауға;

2) жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтарын мен заңды мүдделерін сақтауды және қорғауды қамтамасыз ету;

3) қоғамның беделін түсіретін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу;

4) тікелей немесе тікелей басшыға мүдделер қақтығысының туындауы, лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке мүдделілік, сыбайлас жемқорлық мінез-құлқына көндіру және сыйлықтар алу туралы баяндау;

5) қызметтік міндеттерін атқару кезінде жеке және (немесе) пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмау;

6) әріптестер мен басшыларға өздерінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде олардың бейтарап шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын заңсыз өтініштермен жүгінуден бас тарту;

7) басқа қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу және мұндай әрекеттерді көтермелемеу;

8) лауазымдық міндеттері мен өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдамау;

9) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдаланбау;

10) егер ол жақын туыстық және Отбасылық қатынастардағы адамдарға (*ата-аналары, жұбайлары, бауырлары, әпкелері, балалары, жекжаттары (ағалары, әпкелері, ата-аналары және жұбайының (зайыбының) балалары*) тікелей бағыныстылығымен немесе бақылауында болуымен байланысты болса, лауазымға тағайындалудан бас тарту;

11) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

12) қоғам басшылығына сыбайлас жемқорлықтың белгілі фактілері туралы, оның ішінде материалдарды не қағазбастылық фактілерін жеделдетіп қарағаны үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы дереу баяндау;

13) орындау үшін алынған өкімнің заңдылығына күмәнданғаны туралы өзінің тікелей немесе тікелей басшысына жазбаша нысанда дереу хабарлау;

14) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысса, жоғары тұрған басшыға хабарласыңыз;

15) әріптестерден сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

16) мүдделер қақтығысының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың туындау себептері мен жағдайларын және олардың салдарын жою жөнінде тұрақты негізде шаралар қабылдау;

17) табыс алуға байланысты кәсіпкерлік және (немесе) өзге де қызметті жүзеге асыруда біреуге жәрдем көрсетуден бас тарту;

18) үшінші тұлғалардың мүдделерін білдіруден немесе лоббизм жасаудан, сол сияқты олардың атынан іс-әрекеттер жасаудан бас тарту;

19) материалдық-техникалық, қаржылық және ақпараттық қамтамасыз ету құралдарын, сондай-ақ өзге де мемлекеттік мүлік пен қызметтік ақпаратты қызметтік емес мақсаттарда пайдаланбау.

5. Қарамағындағылармен қарым-қатынастағы барлық деңгейдегі басшылар:

1) кадрларды туыстық, жерлестік және жеке берілгендік белгілері бойынша іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеуге, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз етуге;

2) бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен қызметтік өкілеттіктерінің көлемін дәл айқындауға;

3) бағыныстағы жұмыскерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеуге;

4) қарамағындағылар қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік танытуға;

5) қарамағындағыларға анық орындалмайтын немесе олардың қызметтік міндеттерінің шегінен шығатын өкімдерді, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдерді бермеуге;

6) қызметтік емес сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбауға;

7) бағынысты қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеуге;

8) қарамағындағылар мен басқа да қызметкерлер тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеуге және жолын кесуге;

9) қарамағындағы қызметкердің өзінің лауазымдық міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу жөнінде уақтылы кешенді шаралар қабылдауға;

10) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөнінде жан-жақты шаралар қабылдауға;

11) қарамағындағылардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды жоюға;

12) қарамағындағыларды қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін тартуға жол бермеуге;

13) өзінің мінсіз мінез-құлқымен бағынысты қызметкерлерге үлгі көрсетуге міндетті.

6. Барлық деңгейдегі басшылар осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың сақталуын қамтамасыз етеді және оларға бағынысты қызметкерлер арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмысты ұйымдастырады.

РАСТАУ

Осы нысанды «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Саясат) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын мұқият зерделегеніңізді, түсінгеніңізді және адал ұстануға міндеттенгеніңізді растау үшін пайдаланыңыз.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамдар және «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) қызметкерлері адам ресурстарын басқару жөніндегі департаментке саясат қабылданған күннен бастап, ал жаңадан қабылданған адамдар - қоғамда еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару басталған сәттен бастап осы толтырылған және қол қойылған нысанды жіберуге міндетті.

Осы нысанды толтырыңыз, қол қойыңыз және оны Қоғамның Адами ресурстарды басқару департаментіне баспа түрінде жіберіңіз	Қоғамда еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерді орындау басталған сәттен бастап Сіз саясатты мұқият зерделеуге, түсінуге және адал ұстануға міндеттісіз.	
	Сіздің растауыңыз	
	<i>(Тиісті ұяшықтарды белгілеңіз)</i>	
	☐	Мен саясатты зерттеп, түсінгенімді растаймын.
	☐	Мен саясатты адал орындауға міндеттенемін.
	☐	Мұнда қол қойыңыз
☐	ТАӘ	
☐	Қолы	Күні

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы
келісім**

Мен, (аты-жөні) _____, «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамында атқаратын лауазымым _____ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабы 1-тармағына сәйкес, сондай-ақ «KazakhExport» ЭСК» АҚ-та сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау мақсатында өзіне мынадай сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаймын:

1) қоғамда функционалдық міндеттерді орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеу;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

4) егер мұндай іс-әрекеттер бірінші абзацта көрсетілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе іс-әрекеттер (әрекетсіздік) үшін көрсетілетін қызметтер қабылданса немесе лауазымдық жағдайға байланысты бұл адамдар мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алады;

5) Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға құқығы бар.

Бірінші абзацта көрсетілген тұлғаның отбасы мүшелерінің, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы тұлғаның қызметтік өкілеттігіне не ол осы адамның қызметтік өкілеттігіне кіретін болса, материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер көрсеткен адамдардың пайдасына осы тұлғаның әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін берілетін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді алуға құқығы жоқ екенін біледі оның лауазымдық жағдайы осындай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін.

Лауазымды тұлғаның қолы _____

күні _____

**«KazakhExport «ЭСК» АҚ-да ____ жылдың ____ тоқсанында өткізілген
сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингі нәтижелері**

I. Кіріспе бөлім

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мәні:
2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізді ____ (аты-жөні және лауазымы көрсетілсін), жұмыс телефоны ____, электрондық поштасы _____.
3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу кезеңі: басталды ____ аяқталды ____.
4. Бақыланған кезең: қызметі ____ жж.

II. Ақпараттық-аналитикалық бөлімі

«KazakhExport» ЭСК» АҚ қызметінде сыбайлас жемқорлықтың жағдайы мен себептерін сипаттайтын сан және сапалық көрсеткіштер.

III. Қорытынды бөлім

Қорытындылар. Қабылданып жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды жақсарту бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар.

Комплаенс-қызмет қызметкерінің лауазымы

ТАӘ

**«KazakhExport» ЭСК» АҚ қызметкерлерін және «KazakhExport» ЭСК» АҚ-қа сыбайлас
жемқорлық көріністері немесе алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты хабарлайтын
тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері**

1. Осы «KazakhExport» ЭСК» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) қызметкерлерін және «KazakhExport» ЭСК» АҚ-та сыбайлас жемқорлық көріністері немесе алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты хабарлайтын тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері (бұдан әрі - Кепілдіктер) Қоғам қызметкерлерін және сыбайлас жемқорлық туралы хабарлайтын басқа да тұлғаларды қорғауды қамтамасыз ету, «KazakhExport» ЭСК» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының ережелерін және «KazakhExport» ЭСК» АҚ-тағы алаяқтық пен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі қағидаларды ескере отырып, Қоғамдағы құқық бұзушылықтардың және (немесе) алаяқтық жағдайларының алдын алу мақсатында Қоғам үшін ең төменгі талаптарды белгілейді.

2. Осы кепілдіктер Қоғам қызметкерлеріне және Қоғаммен тікелей немесе жанама өзара іс-қимыл нәтижесінде қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және (немесе) алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты хабарлайтын тұлғаларға қолданылады.

3. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және (немесе) алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты жасырын түрде хабарлайтын немесе жария ететін, бірақ кейіннен анықталған және қудалауға ұшыраған тұлғаларға, сондай-ақ осы ақпарат қасақана ниет білдірмеген және көрінеу жалған болып табылмаған жағдайда, осы кепілдіктер де қолданылады.

4. Осы кепілдіктер Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және (немесе) алаяқтық фактісі туралы қасақана ниетпен жалған ақпарат хабарлайтын, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болатын тұлғаларға қолданылмайды.

5. Қоғам Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген шаралардан басқа, сондай-ақ Қоғам қызметкерлерін және қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және (немесе) алаяқтық фактісі туралы ақпаратты хабарлайтын өзге де тұлғаларды қудалаудың немесе кемсітудің мынадай шараларынан қорғауға кепілдік береді:

- 1) қызметтен шеттету, жұмыстан шығару немесе басқа да баламалы шаралар;
- 2) лауазымын төмендету немесе лауазымын көтеруден бас тарту;
- 3) басқа жұмысқа ауысу, жалақыны немесе сыйлықақыны азайту, жұмыс уақытын өзгерту;
- 4) әлеуметтік қолдауды немесе оқытуды тоқтата тұру;
- 5) жұмыс орнынан тиімділікті немесе сипаттаманы теріс бағалау;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қалыптастырылған келісу комиссиясының шешімінсіз қандай да бір тәртіптік шара қолдану немесе қабылдау;
- 7) мәжбүрлеу, қорқыту, қудалау немесе остракизм;
- 8) әртүрлі нысандардағы кемсітушілік немесе әділетсіз қарым-қатынас;
- 9) егер қызметкердің немесе тұлғаның еңбек немесе шарттық қатынастарды жалғастыруға заңды негіздері болған жағдайда, еңбек шартын немесе азаматтық-құқықтық сипаттағы шартты ұзартудан бас тарту немесе мерзімінен бұрын бұзу;
- 10) бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілерді қоса алғанда, тұлғаның беделіне зиян келтіру;
- 11) салалық немесе салалық бейресми немесе ресми келісім негізінде қара тізімге енгізу;

болашақта осы секторда немесе салада жұмысқа орналасу кезінде тұлға үшін кедергілердің туындауы;

Қоғам әсер ететін секторда немесе салада тауарларды, жұмыстарды немесе қызметтерді ұсынудан бас тарту;

12) егер тұлғаның оларды алуға заңды негіздері болса, Қоғамның қызметтерін көрсетуден бас тарту;

13) егер тұлғаның шарттық қатынастарды жалғастыруға заңды негіздері болса, тауарларды, жұмыстарды немесе көрсетілетін қызметтерді жеткізуге арналған шартты мерзімінен бұрын бұзу немесе бұзу.

6. Қоғамның қызметкерлері және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және (немесе) алаяқтық фактісі туралы хабарлайтын (хабарлаған) немесе осы хабарлама үшін қудалауға немесе кемсітуге ұшыраған тұлғалар консультация алу және қорғау үшін Қоғамның Комплаенс-қызметіне жеке өзі немесе «Сенім» жедел желісінің арналары арқылы жолдау арқылы жүгінуге құқылы.

7. Қоғам қызметкерлерінің немесе бұрын Қоғам қызметкерлері болып табылған, Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және (немесе) алаяқтық фактісі туралы хабарлайтын (хабарлаған) тұлғалардың өтініші туралы ақпараттың құпиялылығы Қоғам қызметкерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсеткені туралы ақпаратты жария етпеу туралы жасалған келісім болған кезде қамтамасыз етіледі.

8. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық немесе алаяқтық фактісі туралы хабарлайтын (хабарлаған) Қоғамның қызметкерлері тарапы болып табылатын жеке еңбек дауларын Қоғамның келісу комиссиясы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қарайды және шешеді.

9. Қоғам қызметкерлеріне және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларға уәкілетті мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламаны қабылдаған күннен бастап үш жыл ішінде немесе тұлға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап еңбек қатынастары саласындағы құқықтар мен заңды мүдделерді бұзудан қорғау қамтамасыз етіледі.

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсету туралы ақпаратты
жария етпеу туралы келісім**

Астана қ.

«__» _____ 20__ жыл

«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы атынан
(бұдан әрі-Қоғам) _____, негізінде әрекет
етуші (лер) _____ бір тараптан, бұдан
әрі «Басшы» деп аталады,

және _____ екінші тараптан,

(қызметкердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))

бұдан әрі «Қызметкер» деп аталады, бұдан әрі бірлесіп «Тараптар» деп аталып,
Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 22-бабы 1-тармағы 26) тармақшасының және 23-
бабы 2-тармағы 29) тармақшасының және «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабы 1, 2 және 4-тармақтарының, 24-1-бабы
2) тармақшасының, 24-3 - бабының 2-тармағының ережелерін орындау үшін төмендегі
жайлы осы Келісімді жасасты:

Шарттың мәні

1.1.	Осы	Келісіммен	Тараптар
туралы хабарлау мақсатында Қызметкердің Басшыға өтініші туралы ақпаратты жарияламауға кепілдік береді (сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың мәні) «KazakhExport» ЭСК» АҚ-та немесе			

(сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда көрсетілген өзге де жәрдемнің
мәні)

осы Келісімнің 2.1 және 2.2 тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда,
«KazakhExport» ЭСК» АҚ-та (бұдан әрі - Күпия ақпарат).

Тараптардың міндеттері

2.1. Қызметкер міндеттенеді:

1) осы Келісім жасалғаннан кейін өзі жұмыс істейтін (жұмыс істеген) Қоғамда
дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық
туралы өзіне белгілі болған ақпаратты және (немесе) өзі жұмыс істейтін (жұмыс істеген)
Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсетуге бағытталған
ақпаратты басшыға дереу хабарлауға міндетті;

2) басшыға сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы көрінеу жалған
ақпарат бермеуге;

3) күпия ақпаратты басқа тұлғаларға жария етпеуге, мыналарды қоспағанда:

қызметкер хабарлаған не қызметкер осы іс бойынша өзге де жәрдем көрсеткен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы іс бойынша іс жүргізуге қатысатын уәкілетті мемлекеттік органдар мен соттардың лауазымды тұлғаларының;

қызметкерге біржолғы ақшалай сыйақы төлеуді жүзеге асыруға қатысатын тиісті уәкілетті мемлекеттік органның және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның лауазымды тұлғаларының;

4) уәкілетті мемлекеттік органдар қызметкердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламасын қабылдаған күннен бастап үш жыл ішінде немесе ол 1.1-тармақта көрсетілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап жеке еңбек дауын қарау туралы келісім комиссиясына (бар болса) өтініш берген жағдайда, келісу комиссиясының жеке еңбек дауын алдағы қарауы туралы басшыны келісу комиссиясына өтініш берілген күнге дейін үш жұмыс күнінен кешіктірмей хабардар етуге міндетті;

5) өзіне белгілі болған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпаратты жеке мүдделерінде немесе үшінші тұлғалардың мүдделерінде пайдаланбауға;

6) осы келісімнің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті;

7) бөгде тұлғалар жұмыскердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсетуге байланысты құпия ақпаратты немесе өзге де мәліметтерді алуға тырысқан жағдайда, бұл туралы құпия ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасалған басшыға дереу хабарлауға міндетті.

2.2. Басшы мынаған міндеттенеді:

1) қызметкерден дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылыққа жатпайтын ақпарат беруді талап етпеуге;

2) уәкілетті мемлекеттік органның лауазымды тұлғасымен құпия ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасалған жағдайда, дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпаратты және (немесе) қызметкерден алынған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсетуге бағытталған ақпаратты уәкілетті мемлекеттік органға дереу беруге;

3) құпия ақпаратты басқа тұлғаларға жария етпеуге, мыналарды қоспағанда:

қызметкер хабарлаған не қызметкер осы іс бойынша өзге де жәрдем көрсеткен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы іс бойынша іс жүргізуге қатысатын уәкілетті мемлекеттік органдар мен соттардың лауазымды тұлғаларының;

осы тармақтың 4) және 5) тармақшаларында көзделген жағдайларда келісім комиссиясының, тәртіптік комиссияның немесе қоғамның өзге де алқалы органының мүшелерін;

келісу комиссиясының, тәртіптік комиссияның немесе қоғамның өзге де алқалы органының отырысына шақырылған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның лауазымды тұлғаларының;

4) келісім комиссиясы тарабы қызметкер болып табылатын жеке еңбек дауын (бар болса) уәкілетті мемлекеттік органдар қызметкердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарын қабылдаған күннен бастап үш жыл ішінде немесе ол 1.1-тармақта көрсетілген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап қараған жағдайда. Келісу комиссиясының мүшелерін осы Келісімнің бар екендігі туралы қызметкер келісу комиссиясына өтініш берген күннен кешіктірмей хабардар етсін;

6) келісім комиссиясының, тәртіптік комиссияның немесе қоғамның өзге де алқалы органының отырысына шақырылған сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның лауазымды тұлғасының құпия ақпаратты жария етпеу туралы келісімге қол қоюын қамтамасыз етуге;

7) дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы ақпаратты және (немесе) қызметкерден алынған сыбайлас

жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсетуге бағытталған ақпаратты жеке мүдделері немесе үшінші тұлғалардың мүдделері үшін пайдаланбауға;

8) осы келісімнің сақталуын қамтамасыз етуге міндетті;

7) бөгде тұлғалар жұмыскердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсетуге байланысты құпия ақпаратты немесе өзге де мәліметтерді алуға тырысқан жағдайда, бұл туралы құпия ақпаратты жария етпеу туралы келісім жасалған басшыға дереу хабарлауға міндетті.

Қорытынды ережелер

3.1. Осы Келісімге қол қою арқылы қызметкер мен басшы құпия ақпаратты жария еткені үшін олар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес қылмыстық жауаптылыққа тартылатыны туралы ескертілгенін растайды.

3.2. Осы Келісім Тараптар қол қойған сәттен бастап күшіне енеді және қызметкер мен қызметкер жұмыс істейтін мемлекеттік орган/ұйым арасындағы еңбек шартының қолданылу мерзімі ішінде, ал еңбек шарты тоқтатылғаннан кейін – мерзімсіз қолданылады.

3.3. Осы Келісім бірдей заңды күші бар орыс тілінде екі данада, Тараптардың әрқайсысы үшін бір данадан жасалды.

Тараптардың мекенжайлары, деректемелері және қолдары

Басшы:
«KazakhExport» экспорттық
сақтандыру компаниясы» акционерлік
қоғамы
БСН 030840002763
Заңды мекенжайы: Астана қаласы,
Есіл ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 55а, 11
қабат
Байланыс телефоны: +7 7172
955656
Лауазымы:

/_____
(қолы) (тегі, аты-жөні)
МО

Қызметкер:
Тегі, Аты, Әкесінің аты (бар болса)

Жеке басын куәландыратын құжат
№ _____
«__» _____ ж. берілген
ЖСН _____
Тұрғылықты мекен-жайы

Байланыс телефоны

/_____
(қолы) (тегі, аты-жөні)

Осы
Келісім данасын алдым:

/_____
(тегі, аты-жөні)
(қолы)

Күні: «__» _____ 20____
жыл

